

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122202215
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122202215.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: W. K., I. X.X.XXXX, Z. N. XXX, XXX XX N., právne zastúpený JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: BENCONT COLLECTION s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpený JUDr. Lukáš Mojsej, so sídlom Žižkova 2073/19, 040 01 Košice, o primerané finančné zadosťučinenie 1.026,46 s prísl. takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 300 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.
- III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 2.3.2022 domáhal od žalovaného zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.026,46 eur. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19 Csp 219/2019 rozsudkom zo dňa 8.7.2021 (právoplatný 27.7.2021) bol v postavení spotrebiteľa úspešný v konaní o vydanie bezdôvodné obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Ako spotrebiteľ si uplatnil satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, proti čomu sa musel brániť podaním pôvodnej žaloby. Primerané zadosťučinenie má naplniť požiadavku účinného, sankčného, odradzujúceho prostriedku ochrany, aby sa dodávateľ už nedopúšťal recidívy, ale má mať aj funkciu relutárnu. Primerané zadosťučinenie požadoval vo výške 600 eur, pričom žiadal priznať aj náhradu trov konania.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Namietol, že v predošlom konaní nebolo rozhodnuté o porušení práva či povinnosti žalobcu a absentuje aj zodpovedný subjekt. Dôvodil, že nemožno spotrebiteľovi poskytovať takú súdnu ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu. Namietal zneužívanie inštitútu primeraného zadosťučinenia. Navrhol žalobu zamietnuť.

3. K vyjadreniu žalovaného sa písomným podaním z 22.3.2022 vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalovaný je bezpochyby pasívne vecne legitimovaný, i keď zmluvu nekoncepoval. Právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva. Spotrebiteľ nemusí dokazovať akúsi intenzitu, nakoľko to zo zákona nevyplýva. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku. Dôvodil, že preukázateľne došlo k zásahu do jeho majetkovej sféry. Konštatoval, že v vo finančnej satisfakcii je obsiahnutá aj satisfakcia morálna. Navrhol žalobe vyhovieť.

4. Napokon k vyjadreniu žalobcu sa písomným podaním vyjadril žalovaný, ktorý konštatoval, že zotrúva na doterajších argumentoch. Uviedol, že práva žalobcu boli zhojené priznaním bezdôvodného obohatenia. Źalobu považoval za vzhľadom na ľahkováŹnosť a nezodpovednosť spotrebiteľa za nedôvodnú. Opätovne navrhol Źalobu zamietnuť.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. I. 1 a nasl. sa nachádza samotná Źaloba, na č. I. 5 a nasl. je rozsudok tunajšieho súdu č. k. 19Csp/219/2019-126 zo dňa 8.7.2021, na č. I. 17 a nasl. je vyjadrenie Źalovaného, na č. I. 20 a nasl. je vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu Źalovaného, na č. I. 60 a nasl. je vyjadrenie Źalovaného k ostatnému vyjadreniu žalobcu, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 19 Csp 219/2019 zo dňa 8.7.2021 bol terajší Źalobca v postavení spotrebiteľa úspešný v konaní o vydanie bezdôvodné obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, pričom súd rozhodol, že Źalovaný je povinný vydať Źalobcovi bezdôvodné obohatenia vo výške 426,46 eur a určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX a Źalobcovi zároveň priznal oproti Źalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 27.7.2021.

8. Na pojednávaní konanom 10.5.2022 právny zástupca žalobcu uviedol, že v celom rozsahu zotrúva na podanej Źalobe ako aj na dôvodoch tam uvedených. Navrhol Źalobe v celom rozsahu vyhovieť, v prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania, nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

9. Na tomto pojednávaní právny zástupca Źalovaného uviedol, že Źalobu považuje za nedôvodnú. Nebola preukázaná Źalovaná výška primeraného finančného zadosťučinenia. Poukázal na to, že primerané finančné zadosťučinenie má funkciu sankčnú ako aj satisfakčnú avšak nemalo by byť jeho účelom obohacovanie sa spotrebiteľa voči dodávateľovi. Ak by aj súd priznal nejakú výšku, navrhoval, aby táto výška bola radovo nižšia a bola primeraná. V ostatom navrhol Źalobu zamietnuť, v prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania a nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

10. Na základe zisteného skutkového stavu súd prvej inštalncie právne uzatvára:

11. Je nepochybné, že vyššie uvedená úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

12. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

14. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť spotrebiteľovi ujmu.

15. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

17. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

21. Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

23. Čo sa týka samotného primeraného finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie konštatuje, že vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z. z. možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákomom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

24. V prejednávanej príhode však možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v potenciálnom nezákonnom preplatení pôžičky a teda k možnej strate finančných prostriedkov. Pri finančných službách je odopreté plnenie veriteľovi na základe jeho žaloby výlučne z dôvodu, že sa vyžaduje bez platného právneho dôvodu (nedostatok zmluvnej náležitosti) alebo ide o nekalú obchodnú prax, príp. neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z právoplatného rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 19 Csp 219/2019 zo dňa 8.7.2021, ktorý je právoplatný, nepochybne vyplýva, že v pôvodnom konaní žalovaný sa bezdôvodne obohatil na úkor spotrebiteľa, pričom zmluva obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku.

25. Žalobca musel aktívne uplatňovať svoje práva podaním žaloby a súd v prejednávanej veci s prihliadnutím na vyššie uvedené dospieva k záveru, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže, ale aj nemusí, zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila.

26. Pri výklade § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (Bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila. Postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa.), tak základ nároku na finančné zadosťučinenie je daný (arg. „má právo“). Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z. z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorý môže privodiť ujmu spotrebiteľovi je potrebná určitá intenzita.

27. Spôsobom vyššie uvedeným určenú výšku peňažného zadosťučinenia v sume 300 eur súd považuje za primeranú a dodávateľ má jednoduchú možnosť jej plateniu, prípadne aj iným zodpovednostným

následkom sa v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikateľ v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR.

28. Súd prvej inštancie prehodnotil výšku náhrady primeraného finančného zadosťučinenia, pričom v podstate považoval základ nároku za daný. Vzhľadom na to, že žalovaný mal tendenciu sa bezdôvodne obohatiť, ako aj zakomponoval do zmluvy neprijateľnú zmluvnú podmienku, vyvolal u neho stav právnej neistoty, ktorý mohol/musel riešiť podanou žalobou.

29. Súd prvej inštancie ďalej dôvodí, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak (hoci aj minoritne) funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

30. Je potrebné tiež akcentovať, že nemožno „ukracovať“ v tomto konaní žalobcu (v kontraktnom procese dlžníka) od možnosti domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia. Napokon bol to v tomto konaní žalovaný (v kontraktnom procese veriteľa), kto porušil spotrebiteľského práva, preto musí znášať aj riziko žalobného efektu, všetko vo svetle toho faktu, že je to žalobca, kto je pri iniciácii sporu tzv. dominus litis. Úspešnosť žalobcu v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nebola sporná, teda došlo k naplneniu hypotézy právnej normy viazanej na inštitút primeraného zadosťučinenia.

31. Nemožno opomenúť ani rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 3Co/53/2016 zo dňa 4.10.2016, z ktorého odôvodnenia vyplýva, že minimálna výška primeraného finančného zadosťučinenia na to, aby bola odradzujúca pre dodávateľa by mala byť nad 50% sumy, o ktorú by chcel potenciálne dodávateľ spotrebiteľa pripraviť.

32. Súd však považoval, ako je uvedené vyššie, za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 300 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa, ktoré nemusí byť v rovnakej numerickej vyjadrenej výške, ako ujma, ktorá potenciálne hrozila. Súd preto priznal žalobcovi reflektujúcu zásadu primeranosti a spravodlivosti primerané zadosťučinenie za porušenie jeho spotrebiteľských práv vo výške, ktorá predstavuje ani nie 50 % zo sumy, o ktorú sa dodávateľ obohatil.

33. Čo sa týka námietky žalovaného, že naňho bola len postúpená pohľadávka z pôvodného veriteľa, súd prvej inštancie konštatuje, že už v pôvodnom konaní to bol rovnaký žalovaný ako v aktuálnom konaní (právny nástupca Poštovej banky, a. s.), ktorý bol zaviazaný vrátiť bezdôvodné obohatenie, teda je žalovaný bezpochyby subjektom, ktorý disponoval pohľadávkou zo zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom, pričom prevzal na seba nielen práva, ale aj potenciálne povinnosti.

34. Keďže dodávateľ preukázateľne porušil právo žalobcu, ako spotrebiteľa, dôsledkom takéhoto porušenia je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie. Súd teda dospel k záveru, že sú splnené podmienky k tomu, aby bolo žalobcovi priznané primerané finančné zadosťučinenie.

35. Súd prvej inštancie akcentuje aj fakt, že účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od takýchto praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu.

36. Napokon sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, aké konkrétne práva žalobcu boli porušené. Je potrebné zdôrazniť, že práva žalobcu boli bezpochyby porušené, keďže o tom svedčí úspech v spore v základnom konaní, vo veci vydania bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Už toto základné konanie vytvára právny rámec pre uplatnenie si nároku na primerané finančné zadosťučinenie, keďže vychádza priamo zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o

ochrane spotrebiteľa. Je preto možné vyvodiť, že samotné úspešné uplatnenie porušenia práva vytvára rámcový právny základ pre uplatnenie si práva na primerané finančné zadostučinenie, ktorého výška je už na posúdení súdu.

37. Je nepochybné, že žalobca už v pôvodnom konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky musel podstúpiť súdne konanie, aby sa domohol svojich práv, pričom v pôvodnom konaní bol úspešný.

38. Súd prvej inštancie podrobil priznanú sumu aj v kontexte princípu primeranosti., poukazujúc aj na tzv. Paretovo optimum. Jedná sa z ekonomického pohľadu o taký stav spoločnosti, kedy žiadny jednotlivec, alebo skupina už nemôže dosiahnuť lepšie postavenie bez toho, aby sa postavenie iného subjektu zhoršilo. Ide o rovnovážny stav, kedy ak sa chce mať niekto lepšie, než ako sa má, môže tak urobiť len na úkor iného.

39. Súd má za to, že negatívny dopad na žalovaného je ďaleko menší, prihliadajúc na princíp proporcionality, ako pozitívny dopad na žalobcu, všetko vo svetle tej skutočnosti, že to bol práve žalovaný, ktorý imperfektnou zmluvou porušil spotrebiteľské práva, v tomto konaní žalobcu a v kontraktačnom procese dlžníka.

40. Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

41. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

43. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobca bol úspešný v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.